

ST.

CONSEIL D'ETAT - RAAD VAN STATE LEGISLATION - WETGEVING L
22-07-1988
Transmis à M. <i>Coordination</i> Overgemaakt aan de K.

- 1 -

L. 18.392/9.

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, neuvième chambre, saisi par le Ministre des Communications, le 5 novembre 1987, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté ministériel "fixant les mesures techniques d'exploitation des aéronefs utilisés dans le transport aérien commercial, dont la masse totale maximale autorisée est inférieure à 5.700 kg", a donné le 27 juin 1988 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, negende kamer, op 5 november 1987 door de Minister van Verkeerswezen verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van ministerieel besluit "tot vaststelling van de technosche maatregelen voor de exploitatie van de in het handelsluchtvervoer gebruikte luchtvaartuigen waarvan de hoogst toegelaten totale massa lager is dan 5.700 kg", heeft op 27 juni 1988 het volgend advies gegeven :

Tenant compte de l'arrêté royal du 9 mai 1988 portant nomination des membres du Gouvernement, il y a lieu, dans la suscription, de modifier le titre du Ministre.

La même observation vaut pour la signature de l'arrêté en projet et pour la signature de son annexe.

EXAMEN DU TEXTE.

ANNEXE.

Observation préalable.

Ainsi que le Conseil d'Etat l'a observé dans l'avis qu'il a donné le 2 juillet 1985, sous le n° 16.648/2, à moins qu'il ne s'agisse de se conformer à la présentation recommandée en la matière par l'Organisation de l'aviation civile internationale, le Règlement faisant l'objet de l'annexe à l'arrêté en projet devrait, conformément à l'usage, être subdivisé en articles et en paragraphes.

Les paragraphes sont, à leur tour, subdivisés en alinéas. Seuls les paragraphes reçoivent un numéro précédé du signe "§"; les alinéas ne comportent aucun signe distinctif, lettre ou numéro.

Les subdivisions en 1°, 2°, 3°, ..., elles-mêmes subdivisées en a, b, c, ..., ne peuvent être utilisées qu'à l'intérieur d'un alinéa, pour marquer une suite de propositions ou une énumération, mais non pour subdiviser le dispositif d'un article.

Au 2,1, alinéa 2, le mot "organiquement", qui est inutile, doit être omis.

Au 2,2,a, les mots "à titre de guide à l'usage de son personnel" sont superflus et doivent être omis.

Au 2,2,c, alinéa 1er, les mots "dispose d'une section" doivent être remplacés par les mots "organise une section".

Au 2,2,c, alinéa 2, mieux vaut écrire : " ..., il peut suppléer totalement ou partiellement à cette obligation".

Au 2,2,c, alinéa 3, le texte pourrait être simplifié en écrivant : "Dans ce cas, il veille ...".

Au 2,2,d, l'expression "ayant détenu" est trop vague et doit donc être précisée.

Le 2,2,e, serait rédigé plus clairement comme suit :

"e) l'exploitant désigne un chef pilote dès l'instant où il utilise au moins quatre pilotes; s'il exploite des avions, le chef pilote qu'il désigne doit détenir ... (la suite comme au projet);".

Au 2,2,f, la fin de la phrase doit se lire " ... dans les régions qu'ils devront survoler et dans les aérodromes ...".

.../...

Au 2,5, première phrase, mieux vaut écrire : " ... afin que toutes les actions de l'équipage de conduite ...". A la fin de la deuxième phrase, il y a lieu d'écrire "lors de chaque vol" au lieu de "à chaque vol".

Au 2,6, dans la phrase introductive, il y a lieu d'écrire "des pilotes" au lieu de "de ses pilotes".

Au 3,1,6, le texte serait mieux rédigé comme suit : "Sans préjudice d'autres obligations réglementaires, le pilote ...".

Au 3,1,7, l'expression "De manière générale" est dépourvue de portée et doit être omise.

Le 3,2,1,2, alinéa 2, 1°, serait mieux rédigé comme suit :

"1° l'utilisation d'un seul pilote est prévue par le manuel de vol;".

Au même alinéa, 2°, mieux vaut écrire :
" ... sur des avions multimoteurs et doit avoir volé au moins quinze heures dans les six derniers mois, comme commandant de bord sur le type ou le modèle d'avion concerné".

Au même alinéa, 3°, du texte français, il faut écrire : "le pilote ne peut effectuer ...".

.../...

Au même alinéa, 4° et 5°, le mot "est" doit être remplacé par les mots "doit être".

Quant au 3,2,1,2, alinéa 3, il est superflu et doit, de l'accord des fonctionnaires délégués, être supprimé. Une disposition de même portée figure, en effet, au 8,1,2,c.

Au 3,3,1, par souci de concordance avec le texte néerlandais, il y a lieu de remplacer dans le texte français le terme "expérience" par celui de "compétence", qui est d'ailleurs plus adéquat.

La rédaction du texte sous 3,3,3 est ambiguë. De l'accord des fonctionnaires délégués, la rédaction suivante est proposée :

"Le chef des opérations veille à ce que les pilotes, après avoir subi un entraînement et avant d'être autorisés à effectuer sans restriction des vols de transport commercial, aient acquis, sur un aéronef d'un type donné ou, le cas échéant, appartenant à un groupe donné, l'expérience minimale ci-après :

- 5 h pour un aéronef monomoteur à pistons;
- 10 h pour un aéronef multimoteur à pistons;
- 15 h pour un aéronef turbopropulseur;
- 20 h pour un aéronef à réacteur".

.../...

Le 3,3,4 serait mieux rédigé comme suit :

"Lorsque l'équipage comporte du personnel de cabine, le chef des opérations s'assure que ce personnel connaît l'équipement de sécurité installé à bord et les procédures à appliquer en cas d'urgence".

Au 3,8, alinéa 1er, la première phrase serait mieux rédigée comme suit dans le texte français : "Les membres de l'équipage de conduite et de l'équipage de cabine doivent, avant leur entrée en service, avoir subi la formation de base ...". Au début de la deuxième phrase, il y a lieu d'écrire : "Ensuite, ils devront suivre tous les deux ans ...".

Observation finale.

Le Conseil d'Etat a relevé de nombreuses discordances entre le texte français et le texte néerlandais des chapitres 2 et 3.

Gelet op het koninklijk besluit van 9 mei 1988 houdende benoeming van de leden van de Regering, dient in de aanhef de titel van de Minister te worden gewijzigd.

Dezelfde opmerking geldt voor de ondertekening van het ontworpen besluit en voor de ondertekening van de bijlage.

ONDERZOEK VAN DE TEKST.

BIJLAGE.

Voorafgaande opmerking.

Zoals de Raad van State erop heeft gewezen in het advies dat hij op 2 juli 1985 heeft gegeven onder het nr. L. 16.648/2, zou het Reglement dat de bijlage bij het ontworpen besluit vormt, zoals gebruikelijk is, moeten worden ingedeeld in artikelen en paragrafen, tenzij men zich bedoelt te richten naar hetgeen in dit verband door de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie voor de inrichting van de tekst zou worden aanbevolen.

Paragrafen worden, op hun beurt, ingedeeld in leden. Alleen paragrafen krijgen een nummer, dat wordt voorafgegaan door het paragraafteken "§"; de leden worden niet ingeleid met een speciaal teken, een letter of een cijfer.

.../...

Een indeling in 1°, 2°, 3°, ..., verder onderverdeeld in a, b, c, ..., wordt slechts gebruikt om in een lid een aantal stellingen of een opsomming aan te geven, en niet om de tekst van een artikel in te delen.

+

In 2, 1, tweede lid, moet het woord "organiek" als onnodig vervallen.

In 2, 2, a, moeten de woorden "Bij wijze van leidraad ... ten behoeve van zijn personeel" als overbodig vervallen. Derhalve luidt het begin van die bepaling als volgt : "De ondernemer stelt een vluchthandboek op ...".

In 2, 2, c, eerste lid, moeten de woorden "beschikt over een afdeling" worden vervangen door de woorden "richt een afdeling in".

In 2, 2, c, tweede lid, schrijve men :

"Hij kan echter geheel of gedeeltelijk aan die verplichting tegemoetkomen door een beroep te doen op ...".

In 2, 2, c, derde lid, kan de tekst eenvoudiger worden geredigeerd als volgt : "In dat geval zorgt hij voor ...".

In 2, 2, d, is de uitdrukking "die (houder) ... geweest is" te vaag; zij moet dus worden gepreciseerd.

.../...

De tekst onder 2, 2, e, kan duidelijker gesteld worden als volgt :

"e) De ondernemer wijst een hoofdbestuurder aan zodra hij ten minste vier bestuurders in dienst heeft; exploiteert hij vliegtuigen, dan moet de door hem aangewezen hoofdbestuurder ... (voorts zoals in het ontwerp)".

In 2, 2, f, moet het slot van de volzin als volgt worden gelezen : "... in de gebieden waarboven zij zullen moeten vliegen en op de luchtvaartterreinen ...".

In 2, 5, eerste volzin, schrijve men : "... opdat alle handelingen van het stuurpersoneel tijdens de verschillende gedeelten van de vluchtuitvoering geschieden ...".

In dezelfde tekst schrijve men aan het slot van de tweede volzin : "en worden bij elke vlucht gebruikt".

In 2, 6, schrijve men in de bepaling die de tekst inleidt "de bestuurders" in plaats van "zijn bestuurders".

In 3, 1, 6, kan de tekst beter als volgt worden geredigeerd : "Onverminderd andere verplichtingen van reglementaire aard, moet de gezagvoerder onmiddellijk ...".

.../...

In 3, 1, 7, heeft de uitdrukking "Over het algemeen" geen betekenis; zij moet dan ook vervallen. De bepaling begint derhalve met de woorden : "De gezagvoerder meldt ...".

De tekst onder 3, 2, 1, 2, tweede lid, 1°, kan beter als volgt worden geredigeerd :

"1° het vlieghandboek bepaalt dat met één bestuurder mag worden gevlogen;".

In hetzelfde lid, 2°, schrijve men : "... op meermotorige vliegtuigen en moet binnen de laatste zes maanden ten minste vijftien uren gevlogen hebben als gezagvoerder op het betrokken vliegtuigtype of -model;".

In de Franse tekst van hetzelfde lid, 3°, schrijve men : "le pilote ne peut effectuer ...".

In hetzelfde lid, 4° en 5°, moeten de woorden "is kleiner dan" en "is voorzien van" onderscheidenlijk worden vervangen door de woorden "moet kleiner zijn dan" en "moet voorzien zijn van".

Het derde lid van 3, 2, 1, 2, is overbodig en moet, ook volgens de gemachtigde ambtenaren, vervallen. Een bepaling met dezelfde strekking staat immers in 8, 1, 2, c.

In de Franse tekst van 3, 3, 1, vervange men, ter wille van de overeenstemming met de Nederlandse tekst, de term "expérience" door de term "compétence", die trouwens adequater is.

De redactie van de tekst onder 3, 3, 3, is dubbelzinnig. De gemachtigde ambtenaren zijn het eens met het volgende tekstvoorstel :

"Het hoofd van de verrichtingen waakt ervoor dat de bestuurders, nadat ze een opleiding hebben gevolgd en vooraleer ze toestemming krijgen om zonder beperking vluchten in het handelsvervoer uit te voeren, de hierna vermelde minimumervaring op een luchtvaartuig van een bepaald type of, in voorkomend geval, behorend tot een bepaalde groep, verworven hebben :

- 5 u voor een éénmotorig luchtvaartuig met zuigermotoren;
- 10 u voor een meermotorig luchtvaartuig met zuigermotoren;
- 15 u voor een luchtvaartuig met schroefturbines;
- 20 u voor een luchtvaartuig met straalmotoren".

De tekst onder 3, 3, 4, kan beter als volgt worden geredigeerd :

"Wanneer de bemanning kabinepersoneel omvat, vergewist het hoofd van de verrichtingen zich ervan of dat personeel voldoende bekend is met de aan boord geplaatste veiligheidsuitrusting en met de in noodgevallen toe te passen procedures".

.../...

In de Franse tekst van 3, 8, eerste lid, kan de eerste volzin beter als volgt worden geredigeerd : "Les membres de l'équipage de conduite et de l'équipage de cabine doivent, avant leur entrée en service, avoir subi la formation de base ...". Aan het begin van de tweede volzin schrijve men : "Vervolgens dienen zij om de twee jaar de bijscholingscursussen veiligheid te volgen die door dat bestuur worden georganiseerd".

Slotopmerking.

De Raad van State heeft vastgesteld dat er in de hoofdstukken 2 en 3 op talrijke plaatsen een gebrek aan overeenstemming is tussen de Nederlandse en de Franse tekst.

La chambre était composée de

Messieurs : P. FINCOEUR,
de Heren :

R. ANDERSEN,
J.-Cl. GEUS,

C. DESCHAMPS,

J. DE GAVRE,

Madame : R. DEROY,
Mevrouw :

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. TAPIE, président.

Le rapport a été présenté par M. C. ROUSSEAUX, premier auditeur

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

R. DEROY.

De kamer was samengesteld uit

conseiller d'Etat, président,
staatsraad, voorzitter,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van
de afdeling,

greffier,
griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. TAPIE, voorzitter.

Het verslag werd uitgebracht door de H. C. ROUSSEAUX, eerste auditeur.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

P. FINCOEUR.